Noordse Agenda Werk

Noordse Agenda Werk

1. Voorwoord

Voor u ligt de Noordse Agenda Werk. Met deze Noordse Agenda Werk wil het DB voortbouwen op wat we de afgelopen periode samen met ondernemers, initiatieven en bewoners uit Noord hebben neergezet. Met mooie voorbeelden zoals de makersprojecten (groenmakers en stagemakers) waarin bewoners werk(ervaring) hebben opgedaan bij lokale ondernemers en in de buurt. Of zoals het succesvolle initiatief de Wiekslag waarin jongeren in aanraking komen met techniek.

De Noordse Agenda Werk kan niet gezien worden als een losstaand programma. Het is nauw verbonden met de doelstellingen en betrokkenheid van Aanpak Noord, de inzet van WPI, de sociale basis en de agenda Economie. Ook is het nauw verbonden met al die maatschappelijk betrokken ondernemers en initiatieven in Noord die hun steentje willen bijdragen.

De Noordse Agenda Werk kan dan ook gezien worden als het Noordse netwerk voor werk. In een netwerk draagt iedereen bij, die dat wil en kan. Zijn er partijen die voorop lopen en partijen die meehobbelen. En dat is prima. Het Noordse Netwerk Werk brengt energie , kennis en menskracht, daar waar er kansen zijn. De gemeente faciliteert, ondersteunt en zwengelt aan. Met als doel meer kansen op werk voor Noord. En Noord te laten profiteren van de transities van en in Noord.

Portefeuillehouder sociale zaken
Stadsdeel Noord
Esther Lagendijk

2. Focus op kansen- en keuzegelijkheid

Noord verandert in een rap tempo. Er wordt veel gebouwd, niet alleen woningen, maar ook nieuwe voorzieningen. Tegelijkertijd zien we dat niet iedereen in Noord profiteert van deze transitie. Er is in Noord nog te vaak sprake van intergenerationele kansenongelijkheid. Het is de ambitie van het DB om dit te doorbreken. Het hebben of kunnen krijgen van een (goed betaalde) baan is hierbij van groot belang. Niet alleen financieel, maar ook omdat het een randvoorwaarde is voor verdere keuzes en mogelijkheden in iemands leven. Het vergroot iemands keuzes om zich verder te ontwikkelen, iemands positie op de woningmarkt, iemands (latere) gezondheid en sociale leven.

Bij de Noordse agenda werk richten we ons daarom op die groepen waarbij de verwachte impact op het verminderen van kansen en keuzeongelijkheid het grootst is.

Jongeren

Met 18,5 % heeft Noord het grootste aandeel vroegtijdige schoolverlaters van de stad. Jongeren zonder startkwalificatie blijken vaker later in hun leven een kwetsbare positie te hebben op de arbeidsmarkt dit hangt weer samen met hun positie op de woningmarkt, hun latere gezondheid. We zullen daarom alles op alles zetten om deze jongeren en hun ouders te ondersteunen naar een goede opleiding en positie op de arbeidsmarkt.

Gezinnen

Alle kinderen in Noord zouden moeten kunnen opgroeien met dezelfde soort mogelijkheden en keuzes in vergelijking met de rest van Amsterdam. Dit staat of valt met de gezinnen en buurten waarin zij opgroeien.

Extra aandacht voor ouders is daarbij heel belangrijk. Met name voor de groep die al langer niet meer aan het werk is en alleenstaande ouders. Voor deze groep is het belangrijk dat zij dicht bij huis in samenwerking met lokale partners stappen kunnen zetten richting werk.

Meiden en Vrouwen

Niet alleen groeit een deel van de jeugd op met minder keuzes en mogelijkheden, dit zien wij ook terug bij de positie van meiden en vrouwen in de bestaande buurten van Noord. Momenteel kent Noord buurten waarin het aandeel vrouwen en meiden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt fors is. Het aandeel meiden zonder startkwalificatie is tevens hoog te noemen.

3. Leidende principes

Binnen de Noordse Agenda Werk werken we zoveel mogelijk aan de hand van 4 leidende principes.

Lokale netwerken

Noord is rijk aan verschillende netwerken, van ondernemers, vrouwengroepen, bewonersinitiatieven, zorgpartijen etc. De kunst is steeds te zoeken naar kansrijke verbindingen tussen bewoners en jongeren die werk zoeken enerzijds en ondernemers en maatschappelijke initiatieven die hier aan willen bijdragen anderzijds. Zo zorgen we ervoor dat meer Noorderlingen kunnen profiteren van de transitie in Noord.

Aansluiten bij de mismatch op het gebied van de transities in Noord

We sluiten aan bij de grote maatschappelijke opgaves waar we voor staan waarbij tegelijkertijd sprake is van krapte op de arbeidsmarkt. We staan voor een immens grote opgave om de energietransitie en de verduurzaming letterlijk handen en voeten te geven. Daarnaast staan we voor een grote bouwopgave. Deze transities lopen onder meer vertraging op door het tekort aan technici. Tegelijkertijd zien we dat Noordse bewoners en jongeren nog onvoldoende profiteren van de transities in Noord. Met de Noordse Agenda Werk wordt hier de aandacht op gericht.

Aansluiten bij de mismatch op het gebied van zorg en welzijn

De mismatch is extra schrijnend in de zorg, kinderopvang en het welzijnswerk omdat het direct de meest kwetsbare doelgroepen in onze samenleving raakt. De verwachting is dat met name in de zorg deze tekorten zullen oplopen. Deze mismatch van aan de ene kant onvervulde vacatures in Noordse kinderopvangcentra en zorgcentra terwijl aan de andere kant mensen graag aan de slag willen maar nog een aantal drempels ervaren, willen we verminderen. Binnen de Noordse Agenda Werk krijgt dit extra aandacht.

Geldstromen in de wijk houden

In de bestaande wijken in Noord is bovengemiddeld veel sprake van armoede en werkloosheid. Tegelijkertijd is het niet zo dat er geen geld is in deze wijken, het geld dat door de wijk stroomt, stroomt de wijk echter weer uit. Wijkwelvaartswerk (Community Wealth Building) staat voor een economie waarin het geld dat in een gebied verdiend wordt, zoveel mogelijk terugvloeit naar de bewoners van dat gebied.

4. Actielijnen

Bovenstaande leidt tot vier actielijnen die samen de Agenda Werk vormen. Te weten:

- Met ondernemers samen voor Noord
- Werk in de buurt voor de buurt
- Meer kansen op werk voor jeugd
- Meer kansen op werk voor meiden en vrouwen

4.1 Actielijn 1: met ondernemers samen voor Noord

Wat speelt er?

Noord verandert; de afgelopen periode kwamen er veel nieuwe voorzieningen en activiteiten bij in Noord, die ook werkgelegenheid opleveren. Denk aan de woningbouw zelf, en activiteiten en nieuwe voorzieningen in de nieuwe gebieden zoals NDSM, Buiksloterham en Overhoeks. Dit leidde ook tot nieuwe ondernemers die zich betrokken voelen bij Noord en graag willen bijdragen aan de opgaves in Noord. Naast deze nieuwe ondernemers zijn ook veel bestaande ondernemers die al lang geworteld zijn in Noord en met een warm hart zich graag willen inzetten voor Noordse werkzoekenden.

Wat gaan we doen?

In de vorige bestuursperiode is al sterk ingezet op het bouwen van netwerken tussen ondernemers, maatschappelijke initiatieven en werkzoekenden. Dit heeft er toegeleid dat banen en werkervaringsplekken toegankelijk zijn gemaakt voor bewoners met een afstand op de arbeidsmarkt. Deze netwerken van ondernemers en werkzoekenden en buurtinitiatieven willen we de komende periode uitbouwen en versterken.

Hoe?

- Borgen en verstevigen van het project stagemakers waarbij bewoners werkervaring op doen in de buurt op het gebied van de bouw of evenementenbranche. Ook hierbij is extra aandacht voor jongeren, ouders, vrouwen en langdurig werkzoekenden.
- Uitbreiden van de makersprojecten in samenwerking met lokale ondernemers en bedrijven op het gebied van de tekortberoepen zoals in de zorg en de techniek. Met partijen zoals TechNoord, FixBrigade en GroenMakers. Deze trajecten koppelen aan werkgeversarrangementen van het WerkgeversServicePunt en BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) opleidingen bij het ROC.
- Onderzoeken van de mogelijkheden om samen met partners in het Hamerkwartier een sociaal werkbureau op te richten (pilot), waar werkzoekenden de mogelijkheid hebben om bij meerdere bedrijven werkervaring op te doen. Belangrijk aspect is dat dit vraaggericht moet zijn en dus moet aansluiten bij de wensen en ambities van de werkzoekenden. Indien dit succesvol is kan er uitgebreid worden naar overige gebieden in Noord.
- Organiseren banenmarkten met lokale bedrijven

4.2 Actielijn 2: Werk in de buurt door de buurt

Wat speelt er?

In de buurten wordt veel werk verricht. Ten eerste vrijwillig door bewoners, waarvan sommige willen doorgroeien naar een betaalde baan of meer betaalde uren willen, maar hier nu drempels bij ervaren. Ten tweede door bedrijven die niet gevestigd zijn in Noord maar wel werk verrichten en geld verdienen in Noord, zoals onderhoudswerkzaamheden door de woningbouwcorporaties, of het opknappen van de openbare ruimte. Bij beide soorten werk kan gekeken worden of dit werk in de buurt ook gedaan kan worden door de buurt.

Wat gaan we doen?

Dagelijks zijn er bewoners in de weer die bezig zijn om anderen te helpen. Van het maken van voedsel voor elkaar, helpen bij de opvoeding, het organiseren van bijeenkomsten voor buurtbewoners etc. Veelal gebeurt dit onzichtbaar, soms met een subsidie, heel soms tegen een vergoeding. Maar veelal omniet. Een deel van deze bewoners wil doorgroeien naar een betaalde baan, maar lopen daarbij tegen drempels aan. Deze drempels willen we verminderen
Ten tweede hebben we het werk in de buurt dat gegund zou kunnen worden aan de buurt. Hiervoor zijn afspraken nodig met de opdrachtverstrekkers zoals woningbouwcorporaties, ondernemers en grote zorg en welzijnsinstellingen.
Dit kan door banen te creëren in de buurt voor taken die in de buurt worden gedaan, door buurtcooperaties op te richten en lokale beginnende (buurt) ondernemers te ondersteunen.

Hoe

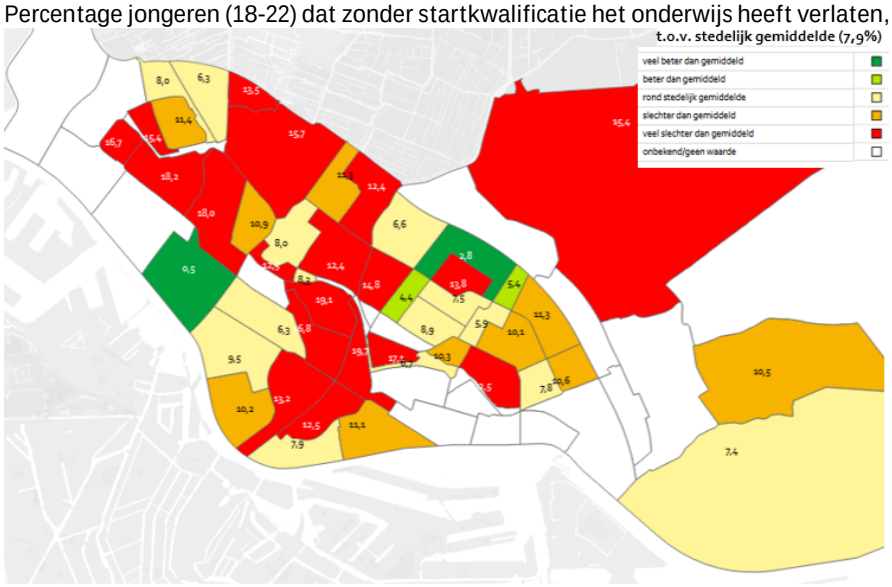
- Renovatieprojecten/verduurzaming en reguliere onderhoudsprojecten van de woningbouwcorporaties koppelen aan werkervaringsprojecten voor jongeren en bewoners uit de wijk (start in Van der Pek en Kleine Wereld)
- Faciliteren van een platform van informele organisaties en kijken hoe we meer opdrachten aan deze informele bewonersorganisaties kunnen gunnen ipv alleen de formele partijen (idee RAN)
- Ondersteunen van de Wijkwerkcoöperatie in oprichting in de Kleine Wereld door middel van inzet van WPI met een speciaal hiervoor vrijgemaakte inkomensconsulent voor bewoners die willen ondernemen vanuit de uitkering inzet vanuit het programma ondersteuning ondernemers. Daarnaast door het bekostigen van een ondersteuningstraject in het kader van community wealth building.
- Zorgdragen voor extra buurtbanen bovenop het stedelijke streefgetal.
- Ondersteuning geven aan een idee van bewoners voor een nog op richten coöperatie buurtverbinders voor vrouwen die ondersteunende activiteiten verrichten in de buurt zodat zij aan hun inzet kunnen verdienen.

4.3 Actielijn 3: meer kansen op werk voor jongeren

Wat speelt er?

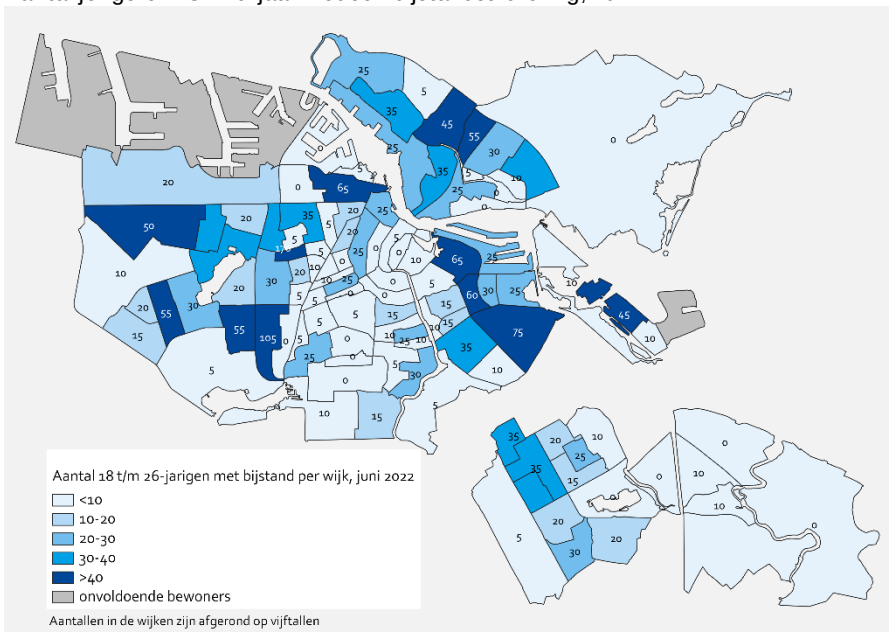
Noord heeft het grootste aandeel vroegtijdige schoolverlaters van de stad. In sommige buurten gaat het bijna om 20%, dus 1 op de 5 jongeren. Dit is zo in buurten waar veel jongeren wonen uit families die al generaties in Noord wonen: Tuindorp Nieuwendam-Oost, Vogelbuurt-Noord, Bloemenbuurt-Noord, Tuindorp Oostzaan-Oost, Terrasdorp (incl. Tuttifrutti) en Blauwe Zand. Maar ook in de wijken waar meer jongeren wonen met een biculturele achtergrond is VSV fors.

Percentage jongeren (18-22) dat zonder startkwalificatie het onderwijs heeft verlaten, 2021

Ook de jeugdwerkloosheid is met 14 procent hoger dan gemiddeld in de stad (12%). In onderstaande figuur staat weergegeven hoeveel jongeren afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Met name in de Banne is dit heel hoog.

Aantal jongeren 18 – 26 jaar met een bijstandsuitkering, 2022

Wat gaan we doen?

- Extra inzetten op Vroegtijdig schoolverlaten met een buurtgerichte aanpak. Immers vroegtijdig schoolverlaten zal in de ene buurt een andere oorzaak hebben dan in de andere buurt.
- Jongeren en hun ouders in aanraking laten komen met techniek en hen de kansen laten zien wat een baan in de techniek kan opleveren
- Jongeren en hun ouders werkervaring en opleiding aanbieden op het gebied van zorg en welzijn
- Voor jongeren die willen starten met een onderneming zorgen we dat ze extra ondersteuning kunnen krijgen.

Hoe?

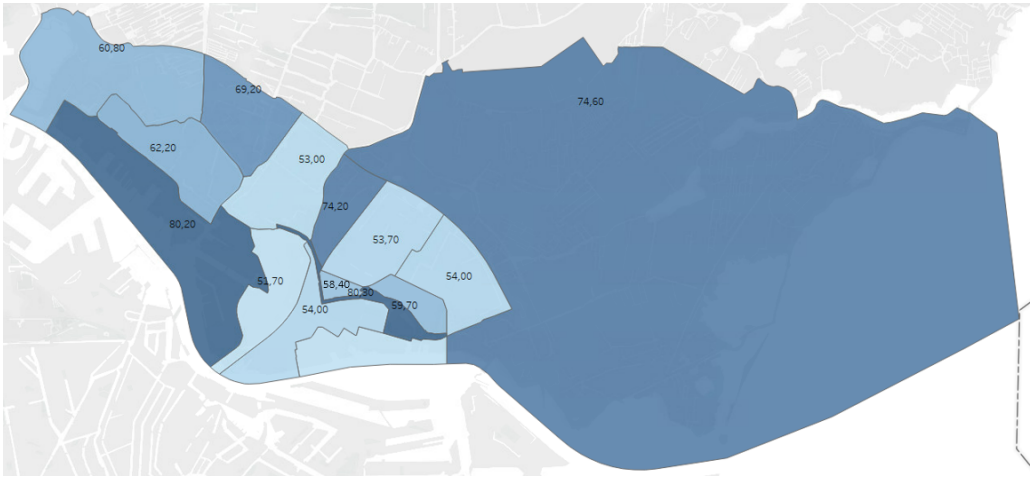
- Het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten is een van de focuspunten van WPI en het jongerenpunt in het kader van Aanpak Noord. In kwartaalsessies wordt steeds bepaald wat de inzet wordt per kwartaal. Een voorbeeld is dat het jongerenpunt nu zichtbaar in de wijk aanwezig is. Ook is de jongerenadviseur van 15.00 tot 21.00 gaan werken om meer aansluiting te maken met de doelgroep.
- Er is vanuit het Jongerenpunt Noord een onderzoek gedaan in Molenwijk waar de behoefte ligt in dienstverlening en aanbod. Hier is uitgekomen dat er behoefte is om samen te koken met daaraan gekoppeld wellicht een opleiding en/of werk. Werkgeversservicepunt, Jongerenpunt Noord, WP team Noord West, DOCK en Horeca Vakcollege hebben de handen in één geslagen binnenkort start de eerste groep met als doel om in september een baan te kunnen bemachtigen.
- Het jongerenpunt van WPI is aangesloten bij de buurtcoalitie in de Molenwijk.
- Techhubs – met steun uit de regiodeal, en middelen voor Aanpak Noord en werken we aan het bestendigen en doorontwikkelen van twee techhubs. Dit zijn plekken waar jeugd in aanraking kan komen met techniek en zo doorgeleid kan worden naar een opleiding of werkervaring in de techniek. Met name op het gebied van de energietransitie en verduurzaming. We werken samen met Technoord, Dock, EWP, Wereldmakers, Fixbrigade, stichting Amsterdamse Helden. Het betreft de Wiekslag, Experimentele werkplaats (EWP). We onderzoeken of de nieuwe Kluzzfabriek met Dock en Flora4life ook een rol als techhub willen vervullen.
- Aansluitend bij de stedelijke MBO-agenda, willen we afspraken maken tussen ROC, zorg en welzijnsaanbieders om leerwerk trajecten aan te bieden aan Noordse jongeren en bewoners om zo de mismatch in dit domein te verminderen.
- Vanuit de afdeling Ondersteuning Ondernemers vanuit WPI is er een start gemaakt in Elzenhagen om jonge ondernemers in de leeftijdscategorie 20-27 jaar extra ondersteuning te bieden. Afgelopen 29 juni is de eerste inloopavond georganiseerd.
- Gezinsaanpak: WPI heeft zich het afgelopen jaar, sinds de reorganisatie in 2022, georganiseerd om te zorgen dat gezinnen dezelfde klantbegeleiders hebben vanuit een Werk en Participatie team welke gebiedsgericht werkt. Daarnaast worden de overdragen beter georganiseerd vanuit het Jongerenpunt (tot en met 27 jaar) naar een WP team en kan er buiten de kaders gedacht worden in dienstverlening. Een pilot voor buurtgerichte aanpak voor gezinnen wordt onderzocht, bijv in de Banne, in aansluiting op de buurtsamenwerking Banne.

4.4 Actielijn 4: Meer kansen op werk voor en door meiden en vrouwen

Wat speelt er?

In Amsterdamdam zijn 66,4% van de vrouwen van 15 tot de AOW-leeftijd economisch zelfstandig[1]. In Noord ligt dit percentage lager te weten op 51,6%.
Van vrouwen met een migrantenachtergrond heeft in de bestaande buurten 9,7% tot 16,4% een bijstandsuitkering ten opzichte van het Amsterdamse gemiddelde van 6,4%. Bovendien heeft Stadsdeel Noord een hoog percentage kwetsbare meiden. In onderstaande grafiek is het per wijk aangegeven hoe groot het percentage vrouwen is die economisch zelfstandig zijn.

% economisch zelfstandige vrouwen per wijk (2021)

Wat gaan we doen?

In 2019 is de vrouwenagenda in Noord vastgesteld. Deze richt zicht op drie pijlers. De Agenda Werk sluit voor de doelgroep meiden en vrouwen hierbij aan.

1. Vinden en verbinden
Hierbij gaat het om vrouwen in contact brengen met andere vrouwen, zorgen dat ze elkaar vinden en hun netwerk vergroten. Er moeten voldoende activiteiten zijn voor vrouwen gericht op ontmoeting, verbinding en het vergroten van het netwerk. Zoals bijvoorbeeld het vrouwennetwerk Noordse Vrouwen.

[1] Economische zelfstandigheid is een begrip dat beleidsmatig verbonden is met het bestaansminimum: iemand wordt als economisch zelfstandig beschouwd als het individuele netto inkomen uit arbeid en eigen onderneming op of boven de drempelwaarde ligt van de beleidsnorm voor het individuele inkomensminimum. Die drempelwaarde is gelijkgesteld aan 70% van het wettelijke netto minimumloon, oftewel de netto bijstand van een alleenstaande.

2.Veerkracht en weerbaarheid
Hierbij gaat het om het vergroten van veerkracht en weerbaarheid van vrouwen. Nog te veel vrouwen in Noord leven sociaal geïsoleerd of zijn op een andere manier kwetsbaar. Het bereiken van deze vrouwen om hen veerkrachtiger en weerbaarder te maken.

3. Op naar weg naar werk en inkomen
Een eigen inkomen is belangrijk en zorgt voor meer vrijheid om eigen keuzes te maken. Met deze actielijn worden vrouwen op weg geholpen naar werk en inkomen. Dit door o.a. trainingen aan te bieden, rolmodellen in te zetten en een maatjesproject te ontwikkelen.

Hoe?

- Samen met meiden en vrouwen uit Noord zijn we gestart om een meiden en vrouwencentrum te openen en gezamenlijk te programmeren. Hoofddoel is het verbeteren van de sociaal-economische positie van meiden en vrouwen. Meerdere signalen uit verschillende hoeken bereikte het stadsdeel dat hier grote behoefte aan is. Veel meiden en vrouwen willen wel een stap zetten naar meer onafhankelijkheid maar lopen tegen belemmeringen op. De idee is dat een meiden en vrouwencentrum hen hierbij helpt
- WPI biedt tal van workshops en trainingen op het gebied van het vinden van een baan. Op verzoek kunnen zij deze ook inzetten apart voor meiden en vrouwen inzetten.
- Samen met Warm Welkom is er gestart, in samenwerking met het RWC, om statushouders, waaronder vrouwen, een start te bieden op de arbeidsmarkt middels een empowermenttraining in combinatie met uiteindelijk hulp in het vinden van werk. Deze training wordt gefaciliteerd door het RWC en samenwerking wordt gevonden met WPI met als hoofddoel om onder andere vrouwen een betere positie te kunnen bieden op de arbeidsmarkt.

5. Noords netwerk voor werk

Zoals al in het voorwoord aangegeven, zijn al deze ambities alleen te realiseren in samenwerking. Het bouwen van netwerken tussen jongeren en ondernemers, vrouwen, buurtinitiatieven, techhubs en dergelijke zijn hierbij essentieel. De voortgang en de resultaten voor de Noordse Agenda Werk zal periodiek op netwerkbijeenkomsten worden getoetst en nadrukkelijk worden gevoed. De Noordse Agenda Werk is een groeimodel.